

Kaynaştırma Uygulamaları Yapan Sınıf Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Becerileri ile İlgili Görüşlerinin İncelenmesi: KKTC Örneği

Uzm. Vasfiye KARABIYIK¹ & Dr. Öğr. Üyesi Necla IŞIKDOĞAN UĞURLU²

Özet

Alanyazında kaynaştırma uygulamalarının yer aldığı KKTC’de etkili sınıf yönetimi becerileriyle ilgili olarak sınıf öğretmenlerinin yaşadıkları güçlükleri ve bu güçlükler karşısındaki çözüm önerilerini içeren çalışmaların sınırlı olduğu görülmektedir. Bu araştırma, sınıflarında kaynaştırma uygulamaları yapan sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetimine ilişkin görüşlerinin ortaya koymayı amaçlamaktadır. Bu amaç doğrultusunda 1) Kaynaştırma ortamlarında sınıf öğretmenlerinin etkili sınıf yönetimi becerileriyle ilgili görüşleri nelerdir? 2) Kaynaştırma ortamlarında sınıf öğretmenlerinin etkili sınıf yönetimiyle ilgili yaşadıkları sorunlar ve çözüm önerileri nelerdir? sorularına cevap aranmaktadır. Çalışma nitel araştırma yönteminde olup içerik analizi yaklaşımı ile desenlenmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu KKTC/Lefkoşa ilçesinde bulunan Milli Eğitim Bakanlığı’na bağlı biri özel, diğeri devlet olmak üzere iki ilköğretim okulunda görev yapan 8 sınıf öğretmeni oluşturmaktadır. Yarı yapılandırılmış görüşme tekniğinin kullanıldığı çalışmanın verileri içerik analizi tekniğiyle analiz edilmiştir. Araştırma bulguları öğretmenlerin; (a) etkili öğretimin yapılabilmesi için sınıf yönetimi ile ilgili görüşler, (b) öğretim etkinlikleri sırasında sınıf yönetimi sağlayabilme, (c) etkili bir sınıf yönetiminin içeriği, (d) sınıf yönetiminin sağlanması için özel gereksinimli öğrencilerle ilgili yapılan ek düzenlemeler, (e) sınıf kurallarının öğrenci davranışlarına etkisi, (f) Özel Gereksinimli öğrencilerin uygun olan davranışlarının pekiştirilmesi, (g) sınıf yönetimi özel gereksinimli öğrencilerin sergilediği problem davranışlar ve öğretmen tutumları, (h) öğretim etkinliklerinde geçiş becerileri, (ı) öğretim sırasında kullanılan yöntem-teknikler ve öğrenci davranışlarına etkisi, (j) sınıf yönetiminin özel gereksinimli öğrencinin akranları ile ilişkilerine etkisi, (k) öğretim sırasında sınıf yönetimiyle ilgili yaşanan güçlükler, (l) öğretim sırasında sınıf yönetimiyle ilgili yaşanan güçlüklerle ilişkin çözüm önerileri ile ilgili konularda farklı görüş belirttiğini göstermektedir. Araştırma sonuçlarına dayanarak sınıf öğretmenleri sınıf yönetimi becerilerine ilişkin farklı öneriler getirmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Etkili sınıf yönetimi, kaynaştırma, sınıf öğretmeni.

Investigation of Class Teachers 'Teaching Skills About Class Management Skills: A Case of TRNC

Abstract

In the literature, it is seen that studies involving the difficulties and difficulties of class teachers related to effective classroom management skills in the TRNC, where mainstreaming practices are included, are limited. This research aims to reveal the opinions of the classroom teachers in the classroom management about the mainstreaming practices in their classrooms. For this purpose, 1) What are the opinions of classroom teachers about effective classroom management skills in inclusion environments? 2) What are the problems experienced by the classroom teachers about the effective classroom management and their solution suggestions? questions are sought. The study is in qualitative research method and it is designed with descriptive approach. The study group consists of 8 class teachers working in two primary schools, one special and one state affiliated to the Ministry of National Education in the TRNC / Lefkoşa district. The data of the study, in which semi-structured interview technique was used, was analyzed with descriptive analysis technique. Research findings of teachers;

¹ Uzman, Uluslararası Kıbrıs Üniversitesi, E-posta: vkarabiyik@ciu.edu.tr.

² Yardımcı Doçent Doktor, Uluslararası Kıbrıs Üniversitesi, E-posta: nugurlu@ciu.edu.tr.

(a) opinions on classroom management for effective teaching; (b) providing classroom management during teaching activities; (c) the content of effective classroom management; and (d) additional arrangements for students with special needs to ensure classroom management; (e) effect of class rules on student behaviors; (f) strengthening the appropriate behaviors of students with Special Needs; (g) problem behaviors and teacher attitudes of students with special needs in classroom management; (h) transition skills in teaching activities; (i) methods and techniques used in teaching; (j) the impact of classroom management on the relationship of the student with special needs to his / her peers; (k) difficulties related to classroom management during teaching; showed different views on issues related to Based on the results of the research, the classroom teachers gave different suggestions about the classroom management skills.

Key Words: Effective classroom management, inclusion education, classroom teacher.

Giriş

Eğitim ve öğretim etkinliklerinin gerçekleştirildiği sınıflar farklı özelliklerdeki çocukların bir arada bulunup etkileşim içinde olduğu, kendine özgü bir yapısı, iklimi bulunan toplumsal yapılardan oluşmaktadır (Küçükahmet, 2012). Öğretmenlerin sınıflarında yaşadıkları pek çok güçlüğün sebebi olarak görülen sınıf yönetimi becerilerindeki güçlükler günümüzde karşımıza çıkan sorunların başında gelmektedir. Öğrencilerde istendik davranışların oluşturulmasında, öğretim programlarının amaçlarına ulaşılmasında sınıf öğretmenleri merkezde yer almaktadır. Öğrencilere olumlu sınıf ikliminin ve iyi bir öğrenme alanının oluşturulmasında sınıf öğretmenleri etkili sınıf yönetimi becerileri ile ilgili bilgilere sahip olmalı ve bu bilgileri sınıf içinde başarılı bir şekilde uygulamaları gerekmektedir. Etkili sınıf yönetimi becerileri öğretmenlerin öğrencilerinin akademik, sosyal-duygusal öğrenmelerini desteklemek amacıyla sınıflarında yaptıkları etkinliklerin bütünü olarak ifade edilmektedir (Evertson ve Weinstein, 2006). Etkili sınıf yönetimi becerilerinde öğretmenler sınıflarında her öğrencinin kendi hızında öğrenebileceği, etkinliklere tüm öğrencilerin katılabileceği, öğretim etkinliklerinin çocukların özelliklerine göre uyarlanabileceği, problem davranışların ortaya çıkmadan ortadan kaldırılabileceği olumlu bir iklimin oluşturulmasını sağlamalıdır (Evertson ve Emmer, 2013). Etkili sınıf yönetimi becerileri sayesinde sınıf öğretmenleri öğrencilerin akademik başarılarının ve derse katılımlarının artmasını sağlayabilir ve problem davranışları en aza indirerek ortadan kaldırabilir (Evertson, Emmer, Sanford ve Clements, 1983). Bu konuda yapılan çalışmalarda (Akalin, 2015; Sucuoğlu ve Demirtaşlı, 2009; Tohma, 2014) öğretmenlerin öğrencilerin göstermiş olduğu problem davranışları etkili sınıf yönetimi becerilerine dayandırmayıp öğrencilerden ve ailelerden kaynaklandığını belirttikleri görülmektedir. Öğretmenler ayrıca öğrencilerin yetersizliğinin problem davranışa neden olduğunu belirttikleri ya da ailelerin ilgisizliği yüzünden sorunlar yaşadıklarını belirttikleri görülmektedir (Akalin, 2015). Oysaki etkili sınıf yönetimi sayesinde problem davranışların ortaya çıkmadan önlenilebileceği alandaki pek çok çalışmayla desteklenmektedir (Akalin, 2012; Sucuoğlu ve Demirtaşlı, 2009; Tohma, 2014).

Sınıf yönetimi ile öğrencilerin derslerdeki başarılarının ve derslere katılımlarının artmasında olumlu bir ilişki olmakla beraber bu ilişkinin sağlanmasında sınıf öğretmenlerine büyük

görevler düşmektedir. Sınıf içinde etkili öğretim becerilerine sahip olan öğretmenlerin; etkili öğretim yöntemlerini kullanma, öğretim müfredatını öğrencilerin bireysel özelliklerine göre düzenleyebilme ve etkili sınıf yönetimi becerilerini kullanma özelliklerine sahip olması gerekir. Bu özelliklerin her biri kendi içinde çok önemli bir yere sahip olmanın yanında tek başlarına kullanımları yeterli etkiyi sağlamamaktadır. Bunun için öğretmenlerin tüm bu becerileri bir arada kullanmaları gerekmektedir (Marzano, Marzano ve Pickering, 2003).

Günümüzde resmi ve özel okullarda özel gereksinimleri bulunan öğrencilerin kaynaştırma eğitimlerinden yararlanması sınıflardaki öğrenci çeşitliliğini artırmaktadır. Dolayısıyla sınıf öğretmenlerinin etkili sınıf yönetimi becerilerinde kaynaştırma öğrencilerinin bireysel özelliklerini de göz önünde bulundurarak eğitim öğretim etkinliklerinde uyarlamalar yapması ve bu öğrencilerin fırsat eşitliğinden yararlanmasını sağlaması gerekmektedir. Okullardaki kaynaştırma eğitimleri özel gereksinimli öğrencilerin akranlarıyla beraber aynı sınıflarda yer alarak eğitim hizmetlerinden yararlanmasını sağlamasının yanında aynı zamanda özel gereksinimli öğrenciye ve sınıf öğretmenlerine yönelik destek hizmetlerin verilmesini de içermektedir (Sucuoğlu ve Kargın, 2006). Kaynaştırma eğitimlerinin genel amacı yetersizliği olsun olmasın tüm öğrencilerin en az kısıtlayıcı ortamda akranlarıyla eğitim hizmetlerinden yararlanmalarını sağlamaktır. 2000 yılında yürürlüğe giren Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliğinde kaynaştırma eğitiminin nasıl uygulanması gerektiği ve içeriğine ayrıntılı olarak yer verildiği görülmekte ve yönetmeliğin 67. Maddesinde kaynaştırma eğitimi “*Özel eğitim gerektiren bireylerin, yetersizliği olmayan akranları ile birlikte eğitim ve öğretimlerini resmi ve özel okul öncesi, ilköğretim, ortaöğretim ve yaygın eğitim kurumlarında sürdürmeleri esasına dayanan destek eğitim hizmetlerinin sağlandığı özel eğitim uygulamalarıdır*” olarak tanımlandığı görülmektedir (MEB, 2000). Kaynaştırma eğitimiyle ilgili olarak sınıf öğretmenlerinin sınıf içerisinde pek çok düzenlemeler yapmaları gerekmektedir. Bu düzenlemelerin başında sınıf öğretmenlerinin etkili sınıf yönetimi becerileri gelmektedir. Kaynaştırma eğitiminde öğretmenler etkili sınıf yönetimi becerileriyle ilgili olarak öğrencilerin özelliklerine göre mutlaka zamanı planlama, materyal seçimi, öğretim yönteminin belirlenmesi, bir konudan diğer konuya ya da dersten derse geçiş becerilerinin planlanma, sınıf kurallarını öğrenciyle birlikte oluşturma gibi pek çok alanda düzenlemeler ve uygulamalar yapmalıdır. Bu sayede öğrencilerin problem davranışlarının ortaya çıkması engellenmekte ve eğitim öğretime ayrılan süre artmaktadır.

Kaynaştırma ortamlarında yaşanan sorunlara bakıldığında sınıf öğretmenlerinin özel gereksinimli öğrencilerle ilgili bilgi ve becerilere sahip olmaması, bu çocukların farklı ortamlarda eğitilmeleri gerektiği düşüncesi, problem davranışların sınıfın düzenini bozduğu düşüncesi ve etkili sınıf yönetimi becerilerindeki yetersizliklerden kaynaklandığı

görülmektedir (Kargın, Acarlar ve Sucuoğlu, 2005). Etkili sınıf yönetimi becerileri sayesinde sınıf öğretmenleri, öğrencilerinde oluşabilecek problem davranışları oluşmadan engelleyebilecek olumlu sınıf iklimi oluşmasını sağlayabilecek ve akademik çalışmalara öğrencilerin katılımını sağlayabileceklerdir.

Türkiye’de etkili sınıf yönetimiyle ilgili çalışmalara bakıldığında öğretmenlerin sınıf yönetim şekilleri, algıları, ilgileri, bilgileri ve becerileri gibi alanlarda çalışmaların yapılmış olduğu görülmektedir (Yüksel, 2013; Şahin, 2012; Baburşah, 2014). Kaynaştırma ortamlarında etkili sınıf yönetimiyle ilgili çalışmalara bakıldığında ise özel gereksinimli öğrencilerle yaşanan güçlükler, öğretmenlerin zamanı etkili kullanmaması, sınıf yönetiminde kullanılan yöntemlerin etkililiği ile ilgili olmak üzere çalışmaların yapıldığı görülmektedir (Akalin, 2012; Sucuoğlu ve Demirtaşlı, 2009; Bakkaloğlu, 2008; Soodak ve McCarty, 2006). Alanyazında KKTC’de sınıfında özel gereksinimli kaynaştırma öğrencisi olan sınıf öğretmenlerinin etkili sınıf yönetimi becerileriyle ilgili olarak yaşadıkları güçlükleri ve bu güçlükler karşısındaki çözüm önerilerini içeren çalışmaların sınırlı olduğu görülmektedir. Bu nedenle yapılan çalışmanın alana katkısı olacağı bakımından önemli olduğu düşünülmektedir. Ayrıca sınıfında özel gereksinimli kaynaştırma öğrencisi olan sınıf öğretmenlerinin etkili sınıf yönetimi becerileri konusunda farkındalığını artırmak, öğretmen eğitim programlarının içeriğinde etkili sınıf yönetimi becerilerine de yer verebilmek adına faydalı sonuçlar ortaya koyacağı düşünülmektedir.

Araştırmanın Amacı

Günümüzde sınıf öğretmenlerinin etkili sınıf yönetimi becerileri sergilemesiyle öğrencilerin akademik becerilerinde, sosyal, davranışsal ve duygusal gelişimlerinde olumlu etkiler olduğu pek çok araştırmayla desteklenmekle beraber eğitim hizmetlerinde özel gereksinimli öğrencilerin kaynaştırma hizmetlerinden yararlanma sıklığının artması etkili sınıf yönetimi becerilerinin önemini bir kat daha artırdığı görülmektedir. Sınıf öğretmenlerinin etkili sınıf yönetimi becerileri; öğrencilerin öğretim programlarını düzenleme, sınıf düzenini sağlama, öğretim etkinliklerini tüm öğrencilerin bireysel özelliklerine göre uyarlama, tüm öğrencilerin öğretim etkinliklerine aktif katılımını sağlama, tüm öğrencilerin kendi hızında öğrenmesini sağlama gibi pek çok düzenleme yapmayı içermektedir (Evertson ve Weistein, 2006).

Bu çalışmada sınıfında özel gereksinimli kaynaştırma öğrencisi olan sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerilerinde yaşadıkları güçlükler ve çözüm önerileri hakkındaki görüşlerinin alınması amaçlanmıştır. Bu genel amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır:

1) Kaynaştırma ortamlarında sınıf öğretmenlerinin etkili sınıf yönetimi becerileriyle ilgili görüşleri nelerdir?

2) Kaynaştırma ortamlarında sınıf öğretmenlerinin etkili sınıf yönetimiyle ilgili yaşadıkları sorunlar ve çözüm önerileri nelerdir?

Yöntem

Araştırma Modeli

Sınıflarında kaynaştırma uygulamaları yapan sınıf öğretmenlerinin etkili sınıf yönetimi becerilerinde yaşadıkları güçlükler ve çözüm önerilerine yönelik görüşlerinin alınması amacıyla yapılmış olan bu çalışma, durum çalışması modelinde nitel bir araştırmadır. Güncel olguları gerçek yaşam içeriği içinde çalışan durum çalışması, içinde bulunduğu içerik arasındaki sınırların kesit hatları ile belirgin olmadığı ve birçok kanıt veya veri kaynağının mevcut olduğu durumlarda kullanılan görgül bir araştırma yöntemidir (Yıldırım ve Şimşek, 2004).

Çalışma Grubu

Bu çalışma, sınıflarında kaynaştırma uygulaması yapılan biri devlet, diğeri özel olmak üzere toplam iki ilköğretim okulunda gerçekleştirilmiş olup, her iki okulda dört öğretmen olmak üzere toplam sekiz sınıf öğretmeni ile yapılmıştır. Araştırmada devlete bağlı ilköğretim okulunda görev yapan öğretmenlerin sınıflarında öğrenim gören ortalama öğrenci sayısı 30 iken, özel ilköğretim okulunda ise 20 civarındadır. Araştırmanın yapıldığı özel ilköğretim okulu ve devlete bağlı ilköğretim okulu arasında fiziksel özellikler, materyal çeşitliliği, sınıf mevcudu vb. özellikler açısından farklılıklar olduğu gözlemlenmiştir.

Araştırma evrenini, 2018-2019 öğretim yılında KKTC Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı bir devlet ilköğretim okulu ile özel ilköğretim okulu olmak üzere görev yapmakta olan 75 öğretmen oluşturmaktadır. KKTC'de kaynaştırma öğrencileri genel eğitim sınıflarına yerleştirmeleri MEB tarafından yapılmaktadır. Bu bağlamda her sınıfta ortalama iki kaynaştırma öğrencisi yer almaktadır.

Araştırma örneklemini ise, amaçlı örnekleme yöntemi ile belirlenen devlet ilköğretim okulunda görev yapmakta olan dört öğretmen ile özel ilköğretim okulunda görev yapan dört öğretmen olmak üzere çalışmaya gönüllülük esasına dayalı olarak katılan sekiz öğretmen oluşturmuştur.

2018-2019 öğretim yılında KKTC Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı 75 öğretmenden araştırmaya gönüllü olarak katılan sekiz sınıf öğretmenin demografik bilgileri ve görev yaptıkları okulların özellikleri Tablo 1.'de belirtilmiştir.

Tablo 1. Öğretmenlerin ve Görev Yaptıkları Kurumların Özellikleri

	Özellikler	Sayı	Kod
Cinsiyet	Kadın	7	K2, K3, K4, K5, K6, K7, K8
	Erkek	1	K1
Yaş	20-30	1	K8
	31-40	1	K3
	41-50	3	K1, K5, K7
	51-60	3	K2, K4, K6
Çalışma Süresi	1-5	2	K3, K8
	15 ve üstü	6	K1, K2, K4, K5, K6, K7
Eğitim Düzeyi	Lisans	8	K1, K2, K3, K4, K5, K6, K7, K8
Hizmetiçi Eğitim	Evet	5	K1, K2, K4, K5, K8
	Hayır	3	K3, K6, K7
Alma Durumu (özel eğitim ile ilgili)			
Çalışılan Kurumun Özelliği	Özel Kurum	4	K1, K2, K3, K4
	Devlet Kurumu	4	K5, K6, K7, K8
Sınıftaki Öğrenci Sayısı	10-20	4	K1, K2, K3, K4
	21-30	2	K5, K8
	31-40	2	K6, K7

Öğrencilerin Özellikleri	Otizm Spektrum	3	K1, K7, K8
	Bozukluğu		
	Üstün Yetenekli	1	K4
	Öğrenme Güçlüğü	1	K6
	Zihin Yetersizliği	1	K5
	DEHB	2	K3, K4
	Risk Altında	2	K2, K3
Öğrencilerin Özel Eğitim Desteği	Okul içi	4	K5, K6, K7, K8
Alma Durumu	Okul dışı	3	K1, K4, K7

Tablo 1.'de araştırma yapılan sınıf öğretmenlerinin 6'sı kadın, 1'i ise erkek olduğu belirlenirken bu öğretmenlerin 6'sı 41-60 yaşları arasında, 1'i 20-31 yaşları arasında, 1'i ise 31-40 yaşları arasında değişiklik gösterdiği görülmektedir.

Öğretmenlerin çalışma sürelerine bakıldığında 6 sınıf öğretmeni 15 ve üstü 2'si ise 1-5 yılları arasında çalışma deneyimine ve tümü ise lisans eğitimine sahip oldukları görülmektedir. Öğretmenlerin 5'i özel eğitim ile ilgili hizmet içi eğitim alırken 3'ünün ise herhangi bir eğitim almadığı görülmektedir. Sınıflarındaki öğrenci sayılarına bakıldığında 4 öğretmenin 10-20 arasında, 4 öğretmenin ise 30 üzerinde öğrenci sayısına sahip oldukları görülmektedir. Tabloda son olarak öğretmenlerin 3'ü sınıflarındaki kaynaştırma öğrencisinin OSB, 2'si DEHB, 1'i üstün yetenekli, 1'i öğrenme güçlüğü, 1'i ise risk altında olduğunu belirttiği görülmektedir. Öğretmenlerin sınıflarında bulunan kaynaştırma öğrencilerinin özel eğitim desteği alma durumlarına bakıldığında 4 öğrenci okul içi destek hizmetlerinden yararlanmakta olduğu görülürken 3 öğrencinin okul dışı desteklerden yararlandığı görülmektedir.

Verilerin Toplanması

Çalışmaya başlamadan önce özel ve devlet ilköğretim okullarındaki müdürlerle görüşülerek çalışmanın amacı ve içeriği hakkında bilgi paylaşımında bulunularak gerekli onaylar alınmıştır. Daha sonra sınıflarında kaynaştırma öğrencisi bulunan öğretmenler belirlenerek bu öğretmenlerden çalışmaya gönüllü katılacak öğretmenler seçilmiş ve ön görüşmeler yapılmıştır. Öğretmenlerle yapılan ön görüşmelerde öğretmenlere çalışmanın içeriği hakkında

bilgi verilerek; cinsiyet, yaş, sınıftaki öğrenci sayısı ve öğrencilerin yetersizlik türlerini içeren kişisel bilgi formunu doldurmaları istenmiş ve daha sonra araştırma soruları ile ilgili görüşmeler yapılmıştır.

Bu çalışmada veriler, niteliksel veri toplama yöntemlerinden yarı yapılandırılmış sorulardan oluşan görüşme soru formuyla toplanmıştır. Görüşme soruları ilgili alan yazın taranarak araştırmacılar tarafından hazırlanmış, sorulara son şeklini vermek üzere özel eğitim alanında görev yapan üç uzman (doktora derecesi) kişinin görüşüne başvurulmuş ve görüşme formunda gerekli düzeltmeler yapılmıştır. Bu işlemin sonucunda görüşme soruları oluşturulmuştur.

Araştırmada görüşmeye gönüllü olarak katılacak olan sınıf öğretmenleri özel ilköğretim okulundaki rehber öğretmen, devlet ilköğretim okulundaki özel eğitim öğretmeni ile birlikte belirlenmiş ve her bir öğretmen ile görüşmelerin yapılması için uygun gün ve saat ayarlanmıştır. Araştırmaya gönüllü olarak katılan sınıf öğretmenlerine K1'den K8'e kadar kod verilmiştir. Öğretmenler ile yapılan karşılıklı görüşmeler; 06/11/2019 ve 19/11/2019 tarihleri ve yaklaşık 10-20 dakika arasında sürmüştür.

Görüşmeler, öğretmenlerin dikkatini dağıtmayacak, sessiz bir ortam olması nedeni ile kendi sınıflarında derslerin olmadığı bir zaman aralığında veya ilgili okulun öğretmenler odasında ders saati dışında yapılmıştır. Görüşmeler sırasında katılımcıların gerçek isimleri kullanılmış ancak verilerin analizi sırasında katılımcılara kod verilmiştir.

Araştırmadan elde edilen veriler, katılımcıyla bire bir yapılan görüşmeler sayesinde toplanmış ve katılımcıdan izin alınarak veriler ses kaydetme cihazına kaydedilmiştir. Bir öğretmenin izin vermemesi sonucunda görüşmeler soru-cevap şeklinde kâğıda yazılmıştır.

Verilerin Analizi

Öğretmen adayları ile yapılan görüşmeler tamamlandıktan sonra ses kayıt cihazındaki kayıtlar yazılı metne dönüştürülmüştür. Verilerden temalar oluşturulmuş ve kodlama süreci gerçekleştirilmiştir. Verilerin anlaşılabilceği bir şekilde kodlar ve temalar çerçevesinde içerik analizi yapılmıştır.

Çalışmanın güvenilirlik verileri her iki araştırmacının kodlama işlemi sonrasında hesaplanmış olup bu hesaplamada verilerin tekrarlanabilirliği ve kodlayıcılar arası güvenirlığın hesaplanması dikkate alınmıştır. Güvenirlik= $\frac{\text{Görüş birliği}}{(\text{Görüş birliği} + \text{Görüş ayrılığı})} \times 100$ formülü (Miles ve Huberman, 1994) ile belirlenmiştir.

Bulgular

Araştırmada sınıflarında kaynaştırma uygulamaları yapan sınıf öğretmenlerinin etkili sınıf yönetimi becerilerinde yaşadıkları güçlükler ve çözüm önerileri hakkındaki görüşlerinin alınması amacıyla araştırmacılar tarafından görüşme soruları sorulmuş olup araştırma soruları doğrultusunda elde edilen veriler on iki temada gruplandırılmıştır.

Çalışmaya katılan sınıflarında kaynaştırma öğrencisi bulunan öğretmenlerin sınıf yönetimi ile ilgili görüşleri; “Etkili Öğretimin Yapılabilmesi İçin Sınıf Yönetimi ile İlgili Düşünceler”, “Öğretim Etkinlikleri Sırasında Sınıf Yönetimi Sağlayabilme”, “Etkili Bir Sınıf Yönetiminin İçeriği”, “Sınıf Yönetiminin Sağlanması İçin Özel Gereksinimli Öğrencilerle İlgili Yapılan Ek Düzenlemeler”, “Sınıf Kurallarının Öğrenci Davranışlarına Etkisi”, “Özel Gereksinimli Öğrencilerin Uygun Olan Davranışlarının Pekiştirilmesi”, “Sınıf Yönetiminde Özel Gereksinimli Öğrencilerin Sergilediği Problem Davranışlar ve Öğretmen Tutumları”, “Öğretim Etkinliklerinde Geçiş Becerileri”, “Öğretim Sırasında Kullanılan Yöntem-Teknikler ve Öğrenci Davranışlarına Etkisi”, “Sınıf Yönetiminin Özel Gereksinimli Öğrencinin Akranları İle İlişkilerine Etkisi”, “Öğretim Sırasında Sınıf Yönetimiyle İlgili Yaşanan Güçlükler” ve “Öğretim Sırasında Sınıf Yönetimiyle İlgili Yaşanan Güçlüklerle İlişkin Çözüm Önerileri” şeklinde 12 ana tema altında betimlenmiştir. Aşağıda sırayla ana tema ve temayla ilgili oluşturulan kategoriler öğretmenlerin görüşlerine yer verilmiştir.

Tablo 2.1. “Etkili Öğretimin Yapılabilmesi İçin Sınıf Yönetimi ile İlgili Görüşler” Teması ve Kategori Başlıkları

Tema Adı	Kategoriler	Frekans	
		N	%
Etkili Öğretimin Yapılabilmesi İçin Sınıf Yönetimi İle İlgili Görüşler	Aktif öğretmen	2	25
	Öğrenci katılımı	2	25
	Otoritenin kurulması	2	25
	Sınıf içi disiplin sağlanması	3	38
	Kuralların belirlenmesi	2	25
	Pekiştireçlerin kullanılması	1	10

Tabloda 2.1. incelendiğinde araştırmanın ilk teması olan “*Etkili Öğretimin Yapılabilmesi İçin Sınıf Yönetimi ile İlgili Düşünceler*” e ilişkin görüşme yapılan sekiz öğretmenden üçü en çok sınıf içinde disiplinin sağlanması gerektiğini belirttikleri görülmektedir. K4, sınıf içinde disiplinin sağlanması gerektiğini şu şekilde ifade etmiştir:

“Önce disiplin sağlanmalı. Eğer bir disiplin olmazsa, karmaşa içinde gereken ilgi olmuyor, anlama olmuyor. Zorluk yaşıyoruz. Verebileceğiniz bilginin daha rahat verilmesi için disiplinin sağlanması gerek.”

Araştırmaya katılan öğretmen adaylarından ikisi öğretmenin aktif olması, ikisi öğrenci katılımının sağlanması, ikisi otoritenin kurulması, ikisi kuralların belirlenmesi ve biri ise pekiştireç kullanılması gerektiğini ifade etmiştir.

K1, öğretmenin aktif olması ve öğrenci katılımının sağlanması gerektiğini şu şekilde belirtmiştir:

“Aktif bir öğretmen, katılımcı bir öğrenci olması gerekir. Tatlı sert bir üslubun olması gerekir.”

K8 ise, sınıf yönetimi ile ilgili kuralların belirlenmesi ve pekiştireçlerin kullanılması gerektiğini şu şekilde belirtmiştir:

“Kurallar, pekiştireçler kullanılması gerekir.”

Tablo 2.2. “Öğretim Etkinlikleri Sırasında Sınıf Yönetimi Sağlayabilme” Teması ve Kategori Başlıkları

Tema Adı	Kategoriler	Frekans	
		N	%
Öğretim Etkinlikleri Sırasında Sınıf Yönetimi Sağlayabilme	Aktif ders işlenmesi	4	50
	Öğrenci katılımı sağlanması	5	62
	Pekiştireçlerin kullanılması	2	25
	Kuralların uygulanması	2	25
	Otoritenin kurulması	2	25

Tablo 2.2.’de görüldüğü üzere araştırmanın ikinci teması olan “**Öğretim Etkinlikleri Sırasında Sınıf Yönetimi Sağlayabilme**” ye ilişkin görüşme yapılan sınıf öğretmenlerinin tümü sınıf yönetimini sağlayabildiklerini belirtmiştir. K4 sınıf yönetimini sağlayabildiklerini şu şekilde ifade etmiştir:

“Sınıf yönetimi sağlayabiliyorum. Etkili konuşmayla, herkese eşit söz hakkı vererek, her öğrenciye mutlaka yakın ilgiyi ve cevap verme hakkını sağlayarak söz alarak konuşma disiplinini sağlayarak sınıf yönetimi sağlıyoruz.”

K6 ise, sınıf yönetimini sağlayabildiğini şu şekilde ifade etmiştir:

“Otorite ile sınıf yönetimini sağlıyorum.”

Araştırmaya katılan öğretmenlerden beşi öğrencilerin derse katılmalarını sağlayarak sınıf yönetimini sağlayabildiklerini ifade etmiştir. K3, öğrencilerin derse katılmalarını sağlayarak sınıf yönetimini sağlayabildiğini şu şekilde ifade etmiştir:

“Dersi anlatırken aktif olmalarını derse katılmalarını sağlıyorum. Bu şekilde zaten çocuk kendini motive ettiği için katılımları artar.”

K2 ise, öğrencilerin derse katılmalarını sağlayarak sınıf yönetimini sağlayabildiğini şu şekilde ifade etmiştir:

“Sorular sorarak öğrencilerin dikkatini aktif tutmaya çalışırım. Sınıf yönetimini bu şekilde sağlarım.”

Araştırmaya katılan öğretmenlerden dördü aktif ders işleyerek sınıf yönetimini sağlayabildiklerini ifade etmişlerdir. K6, öğretmenin aktif ders işleyerek sınıf yönetimini sağlayabildiğini şu şekilde ifade etmiştir:

“Çocukların ilgisini çekecek şekilde öğretimi yapıyorum. Ses tonunu uygun kullanıyorum.”

Araştırmaya katılan öğretmenlerden ikisi kuralları uygulayarak, ikisi pekiştiriciler kullanarak, ikisi ise otoritenin kurulması ile sınıf yönetimini sağlayabildiklerini ifade etmişlerdir.

Tablo 2.3. “Etkili Bir Sınıf Yönetiminin İçeriği” Teması ve Kategori Başlıkları

Tema Adı	Kategoriler	Frekans	
		N	%
Etkili Bir Sınıf Yönetiminin İçeriği	Aktif öğretmen	4	50
	Teknoloji	1	12
	Yaparak yaşayarak öğrenme ortamı	1	12
	Kuralların belirlenmesi ve uygulanması	5	63
	Ders planlaması	1	12
	Pekiştiriciler kullanımı	2	25
	Öğrenci katılımının sağlanması	1	12
	Otorite	1	12
	Sevgi	1	12

Tablo 2.3. incelendiğinde araştırmanın üçüncü teması olan *“Etkili Bir Sınıf Yönetiminin İçeriği”* ne ilişkin görüşme yapılan öğretmenlerden beşi etkili bir sınıf yönetiminin kuralların belirlenmesi ve uygulanmasını içerdiğini belirttikleri görülmektedir. Katılımcı 5, kuralların belirlenmesi ve uygulanmasını içerdiğini şu şekilde ifade etmiştir:

“Kurallar konulmalıdır. Öğretmenin tavır ve davranışı aynı olmalıdır.”

Görüşme yapılan öğretmenlerden dördü etkili bir sınıf yönetiminin aktif öğretmeni içerdiğini belirtmiştir. K3, sınıf yönetiminin aktif öğretmen içerdiğini şu şekilde ifade etmiştir:

“Öğretmenin sınıfta aktif olması gerekir. Dersi çok iyi anlatacak. Planlama olacak.”

Görüşmeye katılan öğretmenlerden ikisi pekiştireç kullanımını içerdiğini, bir öğretmen teknoloji kullanımını ve yaparak yaşayarak öğrenme ortamını içerdiğini, biri ders planlaması ve öğrenci katılımını, biri ise otorite ve sevgiyi içerdiğini belirtmiştir.

K3, sınıf yönetiminin ders planlamasını, pekiştireç kullanımını ve öğrenci katılımını içerdiğini şu şekilde ifade etmiştir:

“Planlama olacak. Çocuğu derse katmak için sürekli pekiştireçler kullanılacak. Çocukları tahtaya kaldırarak aktif hale getirilmelidir. Öğrenci bir diğer öğrenciye soru sordurarak aktif hale getirilmelidir.”

Tablo 2.4. “Sınıf Yönetiminin Sağlanması İçin Özel Gereksinimli Öğrencilerle İlgili Yapılan Ek Düzenlemeler” Teması ve Kategori Başlıkları

Tema Adı	Kategoriler	Frekans	
		N	%
Sınıf Yönetiminin Sağlanması İçin	Ek düzenleme yapma	5	63
Özel Gereksinimli Öğrencilerle İlgili	Ek düzenleme yapmama	3	38
Yapılan Ek Düzenlemeler	Bireysel ve ön sıraya oturtma	2	25
	Eksik tamamlama	2	25
	Ek çalışmalar yaptırma	1	13
	Öğrencinin düzeyine uygun etkinlikler hazırlama	1	13
	Farklı materyaller kullanma	1	13
	Çalışma kağıtlarını deftere yapıştırma	1	13
	Akran desteği sağlama	1	13

Tablo 2.4. incelendiğinde araştırmanın dördüncü teması olan *“Sınıf Yönetiminin Sağlanması İçin Özel Gereksinimli Öğrencilerle İlgili Yapılan Ek Düzenlemeler”* konusuna ilişkin görüşme yapılan öğretmenlerin beşi özel gereksinimli öğrenciler için düzenleme yaptıklarını, üçü düzenleme yaptıklarını ifade ettikleri görülmektedir.

Görüşme yapılan sınıf öğretmenlerinin ikisi öğrenciyi bireysel olarak veya ön sıraya oturttuğunu, ikisi eksik tamamlama çalışmaları yaptığını, biri öğrencinin düzeyine uygun etkinlikler hazırladığını ve farklı materyaller kullandığını, biri çalışma kağıtlarını deftere yapıştırdığını ve akran desteği sağladığını, bir öğretmen ise ek çalışmalar yaptırdığını

belirtmiştir. K2, özel gereksinimli çocuk için bireysel oturtma ve eksik tamamlama çalışmaları yaptırarak düzenleme yaptığını şu şekilde ifade etmiştir:

“Öğrencimi mesela tek oturttum. Yazmada geciktiğinde birkaç kere fotokopi çektim. Evde yazması gerektiğini söyledim. Onun tembelliği vardır. Zaman kazanmam ve sınıfa çocuğu katmak için yaptım. Evde yazmamak için sınıfta az az yaz şeklinde derse katmaya çalıştım.”

Tablo 2.5. “Sınıf Kurallarının Öğrenci Davranışlarına Etkisi” Teması ve Kategori Başlıkları

Tema Adı	Kategoriler	Frekans	
		N	%
Sınıf Kurallarının Öğrenci Davranışlarına Etkisi	Dönem başında öğrencilerle birlikte belirlenen kurallar	6	75
	Dönem başında öğretmenlerin belirlediği kurallar	2	25
	Öğrencilerin olumlu davranışlarının artması	6	75
	Öğrencilerin kurallara uyması için birbirini teşvik etmesi	2	25

Tablo 2.5. incelendiğinde araştırmanın beşinci teması olan “*Sınıf Kurallarının Öğrenci Davranışlarına Etkisi*” ne ilişkin görüşme yapılan öğretmenlerin altısı sınıf kurallarını dönem başında öğrenciler ile birlikte belirlediğini, ikisi ise dönem başında öğretmenin kendisi veya diğer öğretmenlerle birlikte belirlediğini ifade ettikleri görülmektedir. K6, öğretmenlerin sınıf kurallarını dönem başında öğrenciler ile birlikte belirlediğini şu şekilde ifade etmiştir:

“Sınıf kurallarını dönem başı öğrenciler ile birlikte belirledim.”

K3 ise, sınıf kurallarını öğretmenler ile birlikte belirlediğini şu şekilde ifade etmiştir:

“Sınıfımızda sınıf kuralları vardır. Her derste onları bir on dakika hatırlatırız. Biz bunları öğretmenlerle birlikte belirledik ve çocuklara öğrettik.”

Araştırmaya katılan altı öğretmen kuralların öğrencilerin davranışlarını olumlu yönde etkilediğini ve olumlu davranışlarının arttığını belirtirken, iki öğretmen ise öğrencilerin kurallara uyulması için birbirlerini teşvik ettiğini belirtmiştir. K3, görüşünü şu şekilde ifade etmiştir:

“Çok iyi etkiler. Hatırlattığımda çok etkili oluyor ve olumlu davranışları artıyor.”

K2 ise, kurallara uyulmadığında birbirlerini teşvik ettiğini şu şekilde ifade etmiştir:

“Öğrencilerin davranışlarını olumlu yönde etkiledi ve kurallara uyulmadığında birbirlerini uyarırlar.

Tablo 2.6. “Özel Gereksinimli Öğrencilerin Uygun Olan Davranışlarının Pekiştirilmesi” Teması ve Kategori Başlıkları

Tema Adı	Kategoriler	Frekans	
		N	%
Özel Gereksinimli Öğrencilerin Uygun Olan Davranışlarının Pekiştirilmesi	Doğru davranıştan sonra pekiştireç kullanma	7	88
	Pekiştireç kullanmama	1	13
	Sözel pekiştireç	7	88
	Olumlu davranışların artması	7	88

Tablo 2.6. incelendiğinde araştırmanın altıncı teması olan “*Özel Gereksinimli Öğrencilerin Uygun Olan Davranışlarının Pekiştirilmesi*” ne ilişkin görüşme yapılan öğretmenlerin yedisi öğrencileri doğru davranıştan hemen sonra sözel pekiştireç kullanarak pekiştirdiğini belirtmiştir. Sadece bir öğretmen sınıf sayısının fazla olması nedeni ile öğrenciyi pekiştiremediğini ifade ettikleri görülmektedir. K6, olumlu davranışların pekiştirilmesine ilişkin görüşünü şu şekilde ifade etmiştir:

“Uygun olan davranışlarını doğru bir tepki verdiğinde sözlü pekiştireç ile pekiştiriyorum.”

Görüşme katılan sınıf öğretmenleri özel gereksinimli öğrencilerin olumlu davranışlarının pekiştirilmesi sonucunda olumlu davranışların artırdığını belirtmiştir. K4, pekiştirme yapılan öğrenciyi ve diğer öğrencilere etkisini şu şekilde ifade etmiştir:

“Çok olumlu etkiliyor. Bir çocuğa olumlu ifadeyi kullandığınız zaman çevredeki çocuklar da etkileniyor ve aynı gelişmeyi daha iyi davranışlarını sağlayabiliyoruz.”

K8, ise görüşünü şu şekilde ifade etmiştir:

“Ona da sözel övgüyle, başını okşayarak yanıma alarak pekiştireç kullanıyorum. Olumlu davranışlarını artırıyor.”

Tablo 2.7. “Sınıf Yönetiminde Özel Gereksinimli Öğrencilerin Sergilediği Problem Davranışlar ve Öğretmen Tutumları” Teması ve Kategori Başlıkları

Tema Adı	Kategoriler	Frekans	
		N	%
Sınıf Yönetiminde Gereksinimli Öğrencilerin	Özel Çılgılık atma	1	13
	Konuşma	2	25

Sergilediği Problem Davranışlar ve Öğretmen Tutumları			
Gülme		1	13
Ayağa kalkma		1	13
Sınıfta dolaşma		2	25
İnatçılık		1	13
Ses çıkarma		1	13
Öğretimi bölme		2	25
Öğrencilerin dikkatinin dağılması		1	13
Öğretimi olumsuz etkilememe		3	38
Sözel uyarı		8	100
Görmezden gelme		1	13

Tablo 2.7. incelendiğinde araştırmanın yedinci teması olan “*Sınıf Yönetiminde Özel Gereksinimli Öğrencilerin Sergilediği Problem Davranışlar ve Öğretmen Tutumları*” na ilişkin görüşme yapılan öğretmenlerin ikisi öğrencilerin sınıfta konuştuğunu, ikisi sınıfta dolaştığını, biri öğrencisinin çılgılık attığını, biri gülme, biri ayağa kalkma ve arkadaşlarını incitme davranışını sergilediğini, biri ses çıkardığını, biri ise inatçı olduğunu ifade ettikleri görülmektedir. K4, öğrencisinin sergilediği problem davranışları şu şekilde ifade etmiştir:

“Sürekli konuşarak, bazen küfür bazen çirkin el hareketleri bazen arkadaşlarının yanına gidip bire bir rahatsız ederek. Arkadaşlarının dikkatini dağıtıyor ilgi odağı olsun diye.”

Görüşme yapılan öğretmenlerin üçü sınıf yönetimini olumsuz etkilemediğini, ikisi öğretimi böldüğünü, bir öğretmen ise sergilenen problem davranışın öğrencilerin dikkatini dağıttığını belirtmiştir. K2, öğrencinin sergilediği konuşma davranışının dersi olumsuz etkilemediğini şu şekilde ifade etmiştir:

“Dersi çok etkilemez. Bileceği sorular sorarım. Yapabileceği şeyler sorarak derse çekerim .”

K4 ise, problem davranışın sınıf yönetimine etkisini şu şekilde ifade etmiştir:

“Sınıf yönetimini olumsuz etkiliyor. Derslerden zaman gidiyor, bölünüyor.”

Görüşme yapılan öğretmenlerin tümü öğrencilerin problem davranışlarına sözel uyarı ile müdahale ettiklerini, bir öğretmen ise görmezden geldiğini belirtmiştir. K8, öğrenciyi sergilediği problem davranışa sözel uyarı ile müdahale ettiğini şu şekilde ifade etmiştir:

“Sözel uyarılarla öğrenciyi oturtup, sınıfın dikkatini toplayıp devam ediyorum.”

Tablo 2.8. “Öğretim Etkinliklerinde Geçiş Becerileri” Teması ve Kategori Başlıkları

Tema Adı	Kategoriler	Frekans	
		N	%

Öğretim	Etkinliklerinde	Geçiş	Hareket yaptırma	2	25
Becerileri			Hikaye anlatma	2	25
			Sohbet etme	2	25
			Konu ile ilgili sözlü yapma	2	25
			Serbest zaman verme	1	18
		Öğrencilerin	dikkatlerinin	8	100
			toparlanması		

Tablo 2.8. incelendiğinde araştırmamızın sekizinci teması olan “**Öğretim Etkinliklerinde Geçiş Becerileri**” ne ilişkin görüşme yapılan öğretmenlerin ikisi öğrencilere hareket yaptırdığını, ikisi hikaye anlattığını, ikisi sohbet ettiğini, ikisi konu ile ilgili sözlü yaptığını, bir öğretmen ise serbest zaman verdiğini belirtmiştir. K1, öğrencilere yaptırdığı geçiş becerilerini şu şekilde ifade etmiştir:

“Sınıfın ruh haline enerjiye göre hareket ederim. Elleri yukarı kaldırma, yana açma gibi hareketlerle öğrencilerin dikkatini toplarım ve diğer etkinliğe ya da derse geçerim. Hikayeler anlatırım sıkıntı olmaz.”

Görüşmeye katılan öğretmenlerin tümü yaptıkları geçiş becerileri ile öğrencilerin dikkatlerinin toparlandığını belirtmiştir. K2, yapılan geçiş becerilerinin öğrencilerin dikkatlerinin toparlanmasını sağladığını şu şekilde ifade etmiştir:

“Anında dikkatleri toparlanır ve devam ederler. Derse girerim. Olumlu etkiler. Hemen vakit harcamadan derse başlarım.”

K3, ise yaptığı geçiş becerileri ve öğrencilerin dikkatlerine etkisini şu şekilde ifade etmiştir:

“Konu ile ilgili sözlü yaparım, sözlü değerlendirme yaparım. Çok etkilidir. Öğrencilerin dikkatleri hemen toplanır.”

Tablo 2.9. “Öğretim Sırasında Kullanılan Yöntem-Teknikler ve Öğrenci Davranışlarına Etkisi” Teması ve Kategori Başlıkları

Tema Adı	Kategoriler	Frekans			
		N	%		
Öğretim	Sırasında	Kullanılan	Düz anlatım	4	50
Yöntem-Teknikler	ve	Öğrenci	Soru-cevap	6	75
Davranışlarına Etkisi			Materyal kullanımı	2	25
		Öğrencilerin	Motivasyonlarının	6	75
			artması		

Tablo 2.9. incelendiğinde araştırmının dokuzuncu teması olan **“Öğretim Sırasında Kullanılan Yöntem-Teknikler ve Öğrenci Davranışlarına Etkisi”** ne ilişkin öğretmenlerin altısı soru-cevap tekniğini kullandığını, dördü düz anlatım tekniğini kullandığını, iki öğrenmen ise bu tekniklerin yanı sıra materyallerle öğretimlerini yaptığını ifade ettikleri görülmektedir. K2, kullandığı yöntem ve tekniklerle ilgili görüşünü şu şekilde ifade etmiştir:

“Daha çok tahta ve aparatlar kullanırım. Soru-cevap ve tahtaya kaldırma kullanırım.”

K5 ise görüşünü şu şekilde ifade etmiştir:

“Görsel materyaller kullanırım. Renkli ve ilgi çekici olmasına özen gösteririm. Tepegöz ve bilgisayar kullanırım. Düz anlatım, soru-cevap yöntemleri kullanırım. Sesli ve görsel materyaller ilgilerini çekiyor.”

Görüşme yapılan öğretmenlerin altısı kullanılan tekniklerin öğrencilerin davranışlarını olumlu etkilediğini ve motivasyonlarını artırdığını belirtmiştir. K2, kullanılan tekniklerin öğrencilerin davranışlarına etkisini şu şekilde ifade etmiştir:

“Daha istekli olurlar. Öğrenci davranışlarını olumlu etkiler yarış yaparlar. Öz güveni artar. Yeni konularla ilgili hemen tahtaya kaldırırım. Yazdıkları sayılarla ilgili sorular sorarım katılımları artar.”

Tablo 2.10. “Sınıf Yönetiminin Özel Gereksinimli Öğrencinin Akranları İle İlişkilerine Etkisi” Teması ve Kategori Başlıkları

Tema Adı	Kategoriler	Frekans	
		N	%
Sınıf Yönetiminin Özel Gereksinimli Öğrencinin Akranları İle İlişkilerine Etkisi	Kabul edici bir tutum sergileme	4	50
	İletişim ve işbirliği artması	2	25
	Birbirlerine saygılı olma	1	13
	Sosyalleşme düzeyinin artması	1	13

Tablo 2.10. incelendiğinde araştırmının onuncu teması olan **“Sınıf Yönetiminin Özel Gereksinimli Öğrencinin Akranları İle İlişkilerine Etkisi”** ne ilişkin öğretmenlerin dördü sınıf yönetiminin akranlarının öğrenciye kabul edici bir tutum sergilediğini, ikisi iletişim ve işbirliğini artırdığını, bir öğretmen öğrencilerin birbirlerine saygılı olmayı öğrendiğini, bir öğretmen ise sosyalleşme düzeylerinin arttığını ifade ettikleri görülmektedir. K8, sınıf yönetiminin öğrencinin akranları ile ilişkilerine etkisini şu şekilde ifade etmiştir:

“Sınıftaki öğrenciler kabullenmiş durumdadırlar. İletişimleri artar. İşbirliği artar.”

K4 ise şu şekilde ifade etmiştir:

“Birbirlerine saygılı olmayı öğreniyorlar. Birbirlerine söz hakkı vermeyi öğreniyorlar. Hatta bazen eşit herkesin eşit hakka sahip olduğunu hatırlatıyorlar.”

Tablo 2.11. “Öğretim Sırasında Sınıf Yönetimiyle İlgili Yaşanan Güçlükler” Teması ve Kategori Başlıkları

Tema Adı	Kategoriler	Frekans	
		N	%
Öğretim Sırasında Sınıf Yönetimiyle İlgili Yaşanan Güçlükler	Öğrencilerin dikkatlerinin çabuk dağılması	2	25
	Öğrencilerin çok konuşması	1	13
	Sınıf sayısının fazla olması	3	38
	Düzensiz öğrenci sayısının artması	1	13
	Sorun yaşamama	1	13

Tablo 2.11. incelendiğinde araştırmamanın on birinci teması olan “*Öğretim Sırasında Sınıf Yönetimiyle İlgili Yaşanan Güçlükler*” e ilişkin öğretmenlerin üçü sınıftaki öğrenci sayısının fazla olması, ikisi teknoloji çağının öğrencileri olumsuz etkilemesi nedeni ile öğrencilerin dikkatlerinin çabuk dağılması, bir öğretmen öğrencilerin çok konuşması, bir öğretmen ise düzensiz öğrenci sayısının artması nedeni ile sınıf yönetiminde sorun yaşadığını ifade ettikleri görülmektedir. Görüşmeye katılan öğretmenlerden biri ise sınıf yönetiminde sorun yaşamadığını belirtmiştir. K7, sınıf yönetimi sağlamada sorun yaşadığını şu şekilde ifade etmiştir:

“Öğrenci sayısı çok olumsuz etkiliyor. Yeterli bireysel eğitimi istenen derecede gösteremiyorum.”

K1 ise görüşünü şu şekilde ifade etmiştir:

“Kuralsız öğrenci sayısı artıyor, düzensiz öğrenci sayısı artıyor. Yaşantıları yoktur, aile düzenleri yoktur. Aileler de direnç gösteriyor.”

Tablo 2.12. “Öğretim Sırasında Sınıf Yönetimiyle İlgili Yaşanan Güçlüklere İlişkin Çözüm Önerileri” Teması ve Kategori Başlıkları

Tema Adı	Kategori	Frekans	
		N	%
Öğretim Sırasında Sınıf Yönetimiyle İlgili Yaşanan Güçlüklere İlişkin Çözüm Önerileri	Öğrenci sayısı azaltılabilir	4	50
	Aile-öğretmen iletişimi ve işbirliği sağlanabilir	1	13

Problem davranışları azaltılmalı	1	13
Dikkatleri toplanmaya çalışılmalı	1	13

Tablo 2.12. incelendiğinde araştırmannın on ikinci teması olan **“Öğretim Sırasında Sınıf Yönetimiyle İlgili Yaşanan Güçlüklere İlişkin Çözüm Önerileri”** ne ilişkin öğretmenlerin dördü öğrenci sayısının azaltılması, biri aile-öğretmen iletişimi ve işbirliğinin artırılması, bir öğretmen problem davranışların azaltılması, bir öğretmen ise öğrencilerin dikkatlerinin toplanmaya çalışılması ile ilgili öneriler sundukları görülmektedir. K5, sınıf yönetimi ile ilgili yaşadığı soruna ilişkin önerisini şu şekilde ifade etmiştir:

“Sınıf sayısı azaltılabilir ki öğrencilerin birbirleriyle konuşması azalsın.”

K1 ise önerisini şu şekilde ifade etmiştir:

“Direnci yıkmak lazım ki öğrenciler olumlu yönde ilerleyebilsin. Öğrencilerin ailelerin öğretmenlerle iletişim içinde olunmalıdır. Öğretmen aileyi uyarmalıdır. Aile öğretmene bilgi vermelidir. Aile ve öğretmen işbirliği artırılmalıdır.”

Sonuç ve Tartışma

Bu araştırmada sınıfında kaynaştırma öğrencisi bulunan sınıf öğretmenlerinin etkili sınıf yönetimiyle ilgili bilgileri, becerileri, yaptıkları düzenlemeleri yaşadıkları güçlükleri ve güçlükler hakkındaki çözüm önerileri ortaya konulmaya çalışılmıştır. Araştırmadan elde edilen sonuçlar; “Etkili öğretimin yapılabilmesi için sınıf yönetimi ile ilgili düşünceler, öğretim etkinlikleri sırasında sınıf yönetimi sağlayabilme, etkili bir sınıf yönetiminin içeriği, sınıf yönetiminin sağlanması için özel gereksinimli öğrencilerle ilgili yapılan ek düzenlemeler, sınıf kurallarının öğrenci davranışlarına etkisi, özel gereksinimli öğrencilerin uygun olan davranışlarının pekiştirilmesi, sınıf yönetiminde özel gereksinimli öğrencilerin sergilediği problem davranışlar ve öğretmen tutumları, öğretim etkinliklerinde geçiş becerileri, öğretim sırasında kullanılan yöntem-teknik ve bunların öğrenci davranışlarına etkisi, sınıf yönetiminin özel gereksinimli öğrencinin akranları ile ilişkilerine etkisi, öğretim sırasında sınıf yönetimiyle ilgili yaşanan güçlükler ve öğretim sırasında sınıf yönetimiyle ilgili yaşanan güçlüklerle ilişkin çözüm önerileri” şeklinde 12 temadan oluşmaktadır.

Araştırma sonucunda elde edilen bulgulardan ilki, öğretmenlerin öğretimin etkililiğini artırabilmek için sınıf yönetimi becerileriyle ilgili sınıf içi disiplinin ve otoritenin sağlanmasının gerektiğine vurgu yapmalarıdır. Alanyazında yapılan çalışmaların bu araştırmannın bulgularıyla örtüşmediği (Akalin, 2012; Evertson ve Harris, 1992; Brophy, 1988), öğretmenlerin etkili sınıf yönetimi becerilerinde sınıftaki disiplinin sağlanması ve öğrencilerin kontrol edilmesinden daha çok öğrencilerin öğrenmelerini destekleyen sınıf

ortamını oluşturmak amacıyla uyarladığı davranışlara odaklanması gerektiğini vurguladığı görülmektedir (Evertson ve Harris, 1992; Brophy, 1988). Sınıf yönetiminde otorite ve kontrolü elinde tutmak isteyen öğretmenlere oranla etkili öğrenme ortamlarının oluşturulmasını sağlayan, öğrencilere rehber olan öğretmenlerin daha başarılı oldukları yapılan çalışmalarda desteklenmektedir (Bayındır, 2001; Evertson ve Emmer, 2013). Marzano ve Marzano (2003), yaptıkları çalışmada etkili sınıf yönetimi becerileriyle ilgili olarak; öğrenci gereksinimlerini iyi belirleyebilmesi, adil ve olumlu bir sınıf ortamı oluşturması, öğrenme hedeflerinde esnek olması, açık bir şekilde öğrenme hedeflerini belirlemesi, tutarlı davranışlar göstermesi gibi özelliklerine dikkat çekmişlerdir.

Araştırma sonuçları ayrıca öğretmenlerin etkili sınıf yönetimi becerileri sayesinde öğrencilerin derse aktif katılımlarının sağlanabileceği, ders için ayrılan zamanın artacağı ve aktif olarak derslerini işleyebileceklerini belirttikleri görülmektedir. Bu sonuç aynı zamanda alanyazında yapılan çalışmaların etkili sınıf yönetiminin sağladığı olumlu özellikleri destekler niteliktedir (Evertson ve Emmer, 2013). Ancak öğretmenlerin etkili sınıf yönetiminin içeriği olarak sadece sınıf kurallarının belirlenmesinde yoğunlaşmaları ve diğer boyutları olan öğrencilerin aktif katılımı, yaparak yaşayarak öğrenme ortamları, öğretimin öğrenciye göre uyarlanması ve olumlu sınıf iklimini oluşturulması gibi boyutlarında görüş bildirmedikleri ya da çok az öğretmenin görüş bildirdiği görülmektedir. Ayrıca öğretmenlerin çoğunluğu öğretim etkinlikleri sırasında düz anlatım, soru cevap teknikleriyle dersi işlediklerini belirtmişlerdir. Dolayısıyla bu sonuç doğrultusunda öğretmenlerin etkili sınıf yönetimi konusunda bilgi düzeylerinin sınırlı olduğu söylenebilir. Araştırmadan elde edilen bu sonuç sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetimiyle ilgili bilgi ve becerilerinin yetersiz olduğunu, etkili sınıf yönetimi stratejilerini sınıflarında yeteri kadar kullanamadıklarını gösteren araştırma bulgularıyla doğru orantılı olduğu görülmektedir (Bayındır, 2001; Slider, Noell ve Williams, 2006). Alanda yapılan bir takım çalışmalarda öğretmenlerin etkili sınıf yönetimi becerileri konusunda bilgi kazanımı ve farklı yöntemler kullanmaları desteklenmiş ve araştırma sonuçlarında bu öğretmenlerin sınıflarındaki öğrencilerin problem davranışlarının azaldığı, öğretimin niteliğinin arttığı sonuçları elde edilmiştir (Freiberg, Connell ve Lorentz, 2001).

Sınıf kurallarıyla ilgili araştırma bulguları; öğretmenlerin çoğunluğunun etkili sınıf yönetimi becerilerinde eğitim-öğretim döneminin başında sınıf kurallarının belirlenmesi ve belirlenen kuralların tutarlı bir şekilde uygulanmasına dikkat çektikleri görülmektedir. Sınıf kurallarının önceden belirlenerek sınıf yönetimine katkı sağladığı görüşünü belirten öğretmenler ayrıca bu kuralların öğrencilerle birlikte belirlenmesi gerektiğinin önemine de dikkat çekmektedirler. Sınıf kurallarıyla ilgili olarak öğretmenler ayrıca önceden öğrencilerle birlikte belirlenen sınıf kurallarının öğrencilerdeki olumlu davranışların artmasını ve problem davranışların ortaya

çıkmadan engellenmesinin sağladığını da ifade etmektedirler. Alanyazında bu konuda yapılmış çalışmalara bakıldığında sınıf kurallarının belirlenmesinin etkili sınıf yönetimi becerilerinde önemli bir yeri olduğu belirtilmektedir (Erden,2005). Ayrıca araştırma bulguları problem davranışların ortaya çıkmadan engellenmesinde ve olumlu davranışların kazanımında sınıf kurallarının önemine değinen çalışmaların bulgularıyla da paralellik göstermektedir (Akalin, 2012; Sucuoğlu ve Demirtaşlı, 2009; Tohma, 2014; Martella, Nelson ve Marchand-Martella, 2003). Sınıflarda etkili, demokratik, olumlu ve verimli bir yönetim ortamının oluşmasında sınıf kurallarının oluşturulması önemlidir. Dolayısıyla öğretmenler sınıf kuralları belirlenirken öğrencilerine rehber olarak onları sürece dahil etmeli, sorumluluk almalarını ve kuralları benimsemelerini sağlamalıdır. Sınıf kuralları belirlenirken açık, anlaşılır, çocuğun gelişim düzeyine uygun olmasına dikkat edilerek mümkün olduğunca az sayıdan oluşmalıdır.

Araştırma bulgularında bir diğer önemli bulgu öğretmenlerin çoğunun kaynaştırma öğrencilerini olumlu davranışlarından sonra pekiştirdikleri ve bu pekiştirmeyi çoğunlukla sözel olarak yaptıklarıdır. Bu durum özel gereksinimli öğrencilerin olumlu davranışlarının artmasını desteklemektedir. Araştırmanın bu bulgusu alanyazını destekler nitelikte ve özel gereksinimli çocukların olumlu davranışların sık sık pekiştirilmesi sayesinde problem davranışların azaldığı ve onaylanan davranışın görülme sıklığının arttığı görülmektedir (Polirstok ve Gottlieb, 2006). Özel gereksinimli öğrencilerde pekiştirme kullanımı davranışların yönlendirilmesinde en etkili araçlardan biridir. Ancak araştırmaya katılan öğretmenlerin çoğunluğunun sadece sözel pekiştirme kullandıkları, sadece bir öğretmenin farklı pekiştirme türlerine de yer verdiği görülmektedir. Dolayısıyla bu öğrencilerde kullanılan pekiştirme türlerinin özel gereksinimli öğrencinin özelliklerine göre farklılaştırılarak kullanılması olumlu davranışları artırması bakımından önemlidir. Tekin ve Kırcaali-İftar (2001), özel gereksinimli öğrencilerin bulunduğu kaynaştırma ortamlarında öğretmenlerin öğretim etkinliklerinin etkisini artırmak için pekiştirme kullanımına dikkat çekmekte ve anahtar öneme sahip olduğunu belirtmektedir. Çalışmanın bu konudaki diğer bir bulgusu da sınıf içinde özel gereksinimli öğrencilerin problem davranışları ortaya çıktığında öğretmenlerin çoğunun sözel uyarı kullanması, görmezden gelme, alternatif davranış sunma gibi davranış söndürme tekniklerini daha az kullanmalarıdır.

Öneriler

KKTC’de kaynaştırma öğrencisi bulunan sınıf öğretmenlerinin tüm çocukların öğrenmesini ve problem davranışların ortadan kalkmasını hedefleyen sınıf yönetim, teknik ve stratejilerini kullanmalarını hedefleyen eğitim programları geliştirilebilir. Ayrıca KKTC’de kaynaştırma uygulamaları yapan öğretmenlerin kaynaştırma, özel gereksinimli çocuk, özel eğitim

konusunda hizmet içi eğitim almaları önerilebilir. Üniversitelerin öğretmen yetiştirme programlarında sınıf yönetimi derslerinin uygulama ağırlıklı olması ve mesleğe başladıklarında kullanabilecekleri etkili yönetim stratejilerini içerecek nitelikte öğretilmesi hedeflenmelidir. Araştırma buğularından yola çıkarak ileri araştırmalara yönelik; etkili sınıf yönetimi becerilerinde sınıfta kaynaştırma öğrencisi bulunan sınıf öğretmenleriyle sınıflarında kaynaştırma öğrencisi bulunmayan sınıf öğretmenlerinin farklılaşp farklılaşmadığına bakılabilir. Özel ve devlet okullarındaki sınıf öğretmenlerinin öğretim etkinliklerinde kullandıkları yöntem ve tekniklerin etkili sınıf yönetimindeki etkisi araştırılabilir. Etkili sınıf yönetimi becerileriyle ilgili geliştirilen programların etkisine bakılabilir. Özel gereksinimli çocuklarda problem davranışların ortaya çıkmadan önlenmesinde sınıf yönetimi becerilerinin etkisi araştırılabilir.

Kaynakça

- Akalın, S. (2012). *Bilgilendirme ve performans geribildirimine dayalı sınıf yönetimi müdahale programının kaynaştırma sınıflarındaki öğretmen-öğrenci çifti çıktıları üzerindeki etkileri*. (Yayınlanmamış doktora tezi). Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Akalın, S. (2015). Kaynaştırma sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetimine ilişkin görüşleri ve gereksinimler. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Özel Eğitim Dergisi*, 16(3), 215-234.
- Baburşah, D. (2014). *Sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetimi eğilimlerinin belirlenmesi*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Bakkaloğlu, H. (2008). Etkinliğe Dayalı Müdahale Programı'nın 3-6 yaş gelişimsel geriliği olan çocukların geçiş becerilerine etkisi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 8(2), 355-406.
- Bayındır, N. (2001). *Sınıf yönetiminde öğretmen davranışlarının öğrenci başarısı üzerindeki etkisi*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Brophy, J. (1988). Educating teachers about managing classrooms and students. *Teaching and Teacher Education*. 4(1), 1-18.

- Erden, M. (2005). *Sınıf yönetimi*. İstanbul: Epsilon Yayıncılık.
- Evertson, C. M., Harris, A. H. (1992). What we know about managing classrooms. *Educational Leadership*, 49(7), 74–78.
- Evertson, C.M., ve Emmer, E.T.(2013). *İlkokul öğretmenleri için sınıf yönetimi*. (A.Aypay Çev.). Ankara: Nobel.(2012).
- Evertson, C. M. & Weinstein, C. S. (Eds.) (2006). *Handbook of classroom management. Research, practice, and contemporary issues*. Mahwah, NJ: Larence Erlbaum Associates, Inc.
- Evertson, C. M., Emmer, E. T., Sanford, J. P & Clements, B. S. (1983). Improving classroom management: An experiment in elementary school classrooms. *The Elementary School Journal*, 84(2), 173-188.
- Freiberg, H. J., Connell, M. L., Lorentz, J. (2001). Effects of consistency management on student mathematics achievement in seven chapter I elementary schools. *Journal of Education for Students Placed at Risk*, 6(3), 249-270.
- Kargın, T., Acarlar, F. ve Sucuoğlu, B. (2005). Öğretmen, yönetici ve anne babaların kaynaştırma uygulamalarına ilişkin görüşlerinin belirlenmesi. *Özel Eğitim Dergisi*, 4(2), 55-76.
- Küçükahmet, L. (2012). *Sınıf Yönetimi*. Ankara: Pegem Yayınevi.
- Martella, R. e., Nelson, j. R., & Marchand-Martella, N. E. (2003). *Managing disruptive behaviors in the schools: A school wide, classroom, and individualized social learning approach*. Boston, MA: Allyn & Bacon.
- Marzano, R. J., Marzano, J. S., & Pickering, D. J. (2003). *Classroom management that works: Research-based strategies for every teacher*. Virginia: ASCD.
- Milli Eğitim Bakanlığı (2000). *Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliği*. Ankara: Milli Eğitim Basımevi.
- Miles, M.B., Huberman. M. (1994). *Qualitative data analysis: An expanded sourcebook*. (2.baskı). Thousand Oaks. CA: Sage.

- Polirstok, S., Gottlieb, J. (2006). The impact of positive behavior intervention training for teachers on referral rates for misbehavior, special education evaluation and student reading achievement in the elementary grades. *International Journal of Behavioral Consultation and Therapy*, 2(3), 354-361.
- Slider, N. J., Noell, G. H., & Williams, K. L. (2006). Providing practicing teachers classroom management professional development in a brief self- study format. *Journal of Behavioral Education*, 15(4), 215-228.
- Soodak, L.C., & McCharty, M.R. (2006) Classroom management in inclusive classrooms. In C.M. Evertson & C. Weinstein (Eds.) *Handbook of classroom management: Research, practice and contemporary issues*. (pp. 461-489) New Jersey: Lawrence Erlbaum Asc.
- Sucuoğlu, B., Kargın, T. (2006). *İlköğretimde kaynaştırma uygulamaları*. İstanbul: Morpa Kültür Yayınları.
- Sucuoğlu, B., ve Demirtaşlı, N. (2009). *Kaynaştırma sınıflarında çalışan sınıf öğretmenlerinin önleyici sınıf yönetimi bilgi ve becerilerinin değerlendirilmesi* (2008-2009) Proje No: 108K-183.
- Şahin, Ç. (2012). *İlköğretim İngilizce öğretmenlerinin etkili sınıf yönetimi davranışlarının öğretmen ve öğrenci algılarına göre değerlendirilmesi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Ahi Evran Üniversitesi, Kırşehir.
- Tekin, E., Kırcaali-İftar, G. (2001). *Özel eğitimde yanlışsız öğretim yöntemleri*. Nobel Yayın Dağıtım: Ankara.
- Tohma, M. (2014). *Yabancı dil olarak İngilizce sınıflarında DEHB: İlköğretim İngilizce öğretmenlerinin DEHB, sınıf yönetimi ve öğretim stratejileri hakkındaki bilgileri* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Çukurova Üniversitesi, Adana.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2004). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yüksel, A. (2013). *Sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerilerinin değerlendirilmesi: Afyonkarahisar ili örneği* (Yayımlanmamış doktora tezi). Gazi Üniversitesi, Ankara.

Extended Abstract

The classes in which education and training activities are carried out are composed of social structures with a distinctive structure and climate (Küçükahmet, 2012). Difficulties in classroom management skills, which are seen as the reason of many difficulties experienced by teachers in their classrooms, is one of the problems encountered today. In the formation of desired behaviors in the students, classroom teachers are at the center to achieve the aims of the curricula. Classroom teachers should have knowledge of effective classroom management skills in the creation of a positive classroom climate and a good learning area, and they need to apply this knowledge in class successfully. Effective classroom management skills are expressed as a whole of teachers' activities in their classrooms to support their students' academic, social-emotional learning (Evertson and Weinstein, 2006). In effective classroom management skills, teachers should ensure that each student can learn at their own pace, all students can participate in activities, teaching activities can be adapted according to the characteristics of children, and problem behaviors disappear without emergence (Evertson and Emmer, 2013). Teachers with effective teaching skills in the classroom; use effective teaching methods, organize the teaching curriculum according to the individual characteristics of the students and have the ability to use effective classroom management skills. Each of these features has a very important place in itself as well as their use alone does not provide enough effect. For this, teachers should use all these skills together (Marzano, Marzano and Pickering, 2003).

It aims to ensure that all students, regardless of inclusion services, have access to education services with their peers in the least restrictive environment. Nowadays, students who have special needs in formal education environments benefit from mainstreaming services. Classroom teachers need to make adaptations in educational teaching activities by taking into account the individual characteristics of inclusion students in effective classroom management skills and ensure that these students benefit from equality of opportunity. Classroom teachers should make arrangements and implementations in various fields related to effective classroom management skills such as planning time planning, selecting materials, determining teaching method, planning of skills from one subject to another or transition from lesson to lesson, forming class rules together with the learner. In this way, the problem will occur before the emergence of behavior and education will increase the time allocated to education.

In the Turkish Republic of Northern Cyprus, it is observed that the teachers who have inclusion students have difficulties in effective classroom management skills and the solutions to these difficulties are limited. Therefore, it is thought that this study is important in terms of

revealing the difficulties experienced by classroom teachers about classroom management in TRNC. Based on this importance, the research aims to reveal the opinions of the classroom teachers in the classroom about the classroom management. In accordance with this purpose;

- 1) What are the opinions of classroom teachers about effective classroom management skills in mainstreaming environments?
- 2) The questions of the problems experienced by the classroom teachers about the effective classroom management and the solutions for the solutions were sought in the integration environments.

The study is in the qualitative research method and it is designed with the content analysis approach. The study group consists of eight class teachers working in two primary schools, one private and one state affiliated to the Ministry of National Education in the TRNC / Lefkoşa district. The data of the study using semi-structured interview technique were analyzed with content analysis technique. Research findings of teachers;

- (a) opinions on classroom management for effective teaching;
- (b) providing classroom management during teaching activities;
- (c) the content of effective classroom management;
- (d) additional arrangements for students with special needs to ensure classroom management;
- (e) impact of class rules on student behaviors;
- (f) strengthening the appropriate behaviors of students with special needs;
- (g) problem behaviors and teacher attitudes of students with special needs in classroom management;
- (h) transition skills in teaching activities;
- (i) methods and techniques used during teaching;
- (j) the impact of classroom management on the relationship of the student with special needs to his / her peers;
- (k) the difficulties of classroom management during teaching;

has shown different opinions on the subjects related to. While it was seen that most of the teachers paid attention to authority and discipline in their classrooms regarding the class management skills, it was observed that the classroom environments supporting the students' learning were ignored and they ignored the positive classroom climate. In addition, teachers who base the content of effective classroom management skills on class rules only; It is noteworthy that inclusion students did not consider a number of important factors such as individual characteristics, regulation of teaching content, determination of course transitions, and material selection. Based on the results of the research; In the TRNC, it is aimed that teachers who have inclusion students to use the classroom management, techniques and strategies aiming at the learning of all children and eliminating the problem behaviors can be developed. recommended. It should be targeted that the classroom management courses in the teacher training programs of the universities should be predominant and the effective management strategies they can use when they start the profession. Based on the research findings; In classrooms with effective classroom management skills, it is possible to examine whether the class teachers who have an inclusion student in their class differentiate in their classrooms. The effects of the methods and techniques used by the classroom teachers in private and

public schools on the effectiveness of effective classroom management can be investigated. The impact of programs developed for effective classroom management skills can be examined. In children with special needs, the effects of classroom management skills can be investigated to prevent problem behaviors before they occur.